

Asia: VN/4165/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä ja maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomionne rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annettavasta laista.

Verohallinto pitää kannatettavana hallituksen esitysluonnoksesta ilmenevää tavoitetta rakennetun ympäristön tiedonhallinnan sekä tietojen kattavuuden, ajantasaisuuden, luotettavuuden, yhteentoimivuuden ja saavutettavuuden edistämisestä ja päällekkäisen tiedon keräämisen vähentämisestä keskitetyn tietojärjestelmän avulla.

Ehdotetun rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annettavan lain 10 §:n 1 momentin mukaan Suomen ympäristökeskuksella olisi oikeus saada maksutta Digi- ja väestötietovirastolta, verohallinnolta (tulisi olla isolla alkukirjaimella) ja Maanmittauslaitokselta rakennetun ympäristön tietojärjestelmän ylläpidon kannalta välttämättömät tiedot.

Pykäläluonnoksen perusteluissa sivulla 81 on todettu, että Verohallinto luovuttaisi rakennetun ympäristön tietojärjestelmään välttämättömät tiedot, joita tallennetaan Verohallinnon tietojärjestelmiin mm. kiinteistöveron kantamista varten. Tietoja tarvittaisiin, jotta voidaan varmistua siitä, että kunnilla sekä muilla viranomaisilla olisi yhteneväiset tiedot verohallinnon kanssa. Mikäli tiedoissa olisi puutteita tai eriävyyksiä, tiedot voitaisiin korjata. Tämä parantaisi verotettavan kansalaisen oikeusturvaa. Vastavuoroisesti verohallinto saisi rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä ajantasaisen tiedon kuntien rakennuskannasta kiinteistöveron kantoa varten.

Verotuksessa käytettävät tiedot ovat erityislain (laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta, 1346/1999) nojalla lähtökohtaisesti salassa pidettäviä, jolloin tietojen luovutusperusteet tulee määrittellä riittävän tarkasti luovutusperusteen muodostavassa laissa. Verohallinto ehdottaa siten, että kyseisessä pykälässä tai sen perusteluissa määriteltäisiin tarkkarajaisemmin, mitä edellä mainitut välttämättömät tiedot ovat.

Huomion arvoista on se, että kiinteistöveron kantamista varten tallennetut tiedot ovat laajemmat kuin ne, joita tarvitaan kiinteistöveron määrittämistä varten (salassa pidettäviä henkilötietoja, verovapaan metsämaan pinta-ala jne.). Verohallinto ei myöskään ylläpidä virallista kiinteistötietorekisteriä. Kiinteistötietoja (mm. rakennustietoja) ylläpidetään verotuksen tarpeita varten, ja tietojen oikeellisuutta tutkitaan verotuksen edellyttämässä mittakaavassa ja tarkkuudella.

Verohallinto toteaa lisäksi, että kiinteistöveroa kannetaan esimerkiksi asemakaava-alueen ulkopuolella sijaitsevien maatilojen rakennuksista ja rakennuspaikoista. Esitysluonnoksen perusteella ei voi tehdä johtopäätöstä siitä, olisivatko tällaiset kaavoittamattomien rakennuspaikkojen tiedot tietojärjestelmän kannalta välttämättömiä, kun rakennuspaikalla olevat rakennukset ovat kiinteistöverotuksen kohteena ja tietojärjestelmässä, mutta kaavoittamattoman alueen maankäytön pinta-aloja ei Verohallinnon käsityksen mukaan tietojärjestelmään rekisteröitäisi.

Yleiset huomionne maankäyttö- ja rakennuslakiin esitetyistä muutoksista.

-

Yleiset huomionne koko esitysluonnoksesta.

-

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annettava laki

Ovatko ehdotetun lain 5 §:ssä mainitut alueidenkäytöstä tallennettavat tiedot mielestänne kattavat?

-

Huomionne ehdotetun lain 13 §:ssä mainituista julkisessa tietopalvelussa jaettavista tiedoista.

-

Huomionne ehdotetun lain 14 §:n perusteella muulle kuin viranomaiselle teknisen rajapinnan avulla luovutettavista tiedoista (luonnos valtioneuvoston asetuksesta).

-

Muut huomiot

Huomionne koko esitysluonnoksen vaikutusarvioinneista.

-

Muut mahdolliset huomionne esitysluonnoksesta?

Esitysluonnoksen sivulla 23 olevan luvun 2.1.11 kappaleen mukaan "Omistajalla on vuosittain kiinteistöverotuksen yhteydessä mahdollisuus tarkistaa omistamaansa kiinteistöä ja sillä olevaa rakennusta sekä huoneistoa koskevat tiedot ja velvollisuus korjata havaitsemansa virheet tai puutteet sekä ilmoittaa muutokset. Omistajan Verohallinnolle ilmoittamat muutokset ja korjaukset

päivittyvät Verohallinnon rakennustietoihin, joista Verohallinto lähettää vuosittain kuntakohtaiset koonnit kunnille."

Verohallinto toteaa, että kiinteistöveropäätöksellä ei näy verovelvollisen omistamaa asunto-osakeyhtiön huoneistoa koskevia tietoja, joten niitä ei tässä yhteydessä ole mahdollista tarkistaa. Päätöksestä on tarkistettavissa ainoastaan verovelvollisen omistamien kiinteistöjen eli niiden maapohjien sekä niillä sijaitsevien rakennusten ja rakennelmien tiedot.

Verohallinto huomauttaa myös, että se lähettää kuntakohtaiset koonnit kunnille vain silloin, kun kunta itse nämä tiedot erikseen Verohallinnolta tilaa. Koonnit eivät siis lähde kunnille automaattisesti.

Esitysluonnoksen sivulla 52 Vaikutukset Verohallintoon luvussa lukee seuraavasti: "Kun Verohallinto alkaisi saada kattavasti kaavatietoja rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä lain siirtymäaikojen päätyttyä, se voisi lakkauttaa kaavatietojen kysymisen kunnista ilmoitin.fi -palvelun kautta."

Verohallinto toteaa, että se ei kysy varsinaisesti kaavatietoja, vaan kuntien on toimitettava muuttuneet kaavatiedot oma-aloitteisesti Verohallinnolle Ilmoitin.fi -palvelun kautta (Laki verotusmenettelystä 18 § 5 momentti ja Verohallinnon ohje Kaavatietojen ilmoittamisesta Verohallinnolle 8.10.2019, VH/3858/00.01.00/2019).

Kautto Markus
Verohallinto